

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-73(8)/14/AgŁ

Warszawa, 24 listopada 2014 r.

DECYZJA DIH-1/83/2014

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), art. 1 ust. 3 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2014 r. poz. 148 z późn. zm.) oraz art. 26 ust. 5 w związku z art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy „MALWA Dzik Lucyna Sklep Zielarsko-Medyczny” Sp. j. z siedzibą w Opolu, od decyzji Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu z dnia 28 sierpnia 2014 r. nr 45/2014 (nr akt sprawy: ŻNG.8361.152.2014), którą ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł (słownie: pięćset złotych), z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej partii produktu o nazwie „Herbatka Miłorzębowa” (*Ginkgo biloba*), zawartość netto 20 x 2 g, oznakowanego jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylającego rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. U. UE L 189 z 20.7.2007 s. 1 z późn. zm.), a ponadto nieodpowiadającego w zakresie oznakowania wymaganiom określonym w przepisach o jakości handlowej – uchyla zaskarżoną decyzję w całości oraz umarza postępowanie pierwszej instancji w całości.

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach 13-19 maja 2014 r. przez inspektorów reprezentujących Opolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Opolu, zwanego dalej „Opolskim WIIH”, w sklepie zielarsko-medycznym przy ul. Muzealnej 1 w Opolu, należącym do przedsiębiorcy „MALWA Dzik Lucyna Sklep Zielarsko-Medyczny” Sp. j. z siedzibą w Opolu, zakwestionowano sposób oznakowania jednej partii produktu o nazwie „Herbatka Miłorzębowa” (*Ginkgo biloba*), zawartość netto 20 x 2 g, oznaczonego datą minimalnej trwałości „01.03.2015”, będącej jednocześnie numerem partii produkcyjnej,

wyprodukowanego przez Dary Natury Mirosław Angielczyk, Korycin 73, 17-315 Grodzisk, w ilości 4 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 22,40 zł (5,60 zł/op.), zwanego dalej „herbatką”, zakupionego w ilości 5 opakowań jednostkowych (według faktury VAT nr 1500/FV/2014 z 19 lutego 2014 r.), z uwagi na podanie informacji o treści:

- *„Podlasie należy do najczystszych ekologicznie regionów. Pokryte jest w dużym stopniu lasami, nieużytkami i zbiornikami wodnymi. W rejonie tym zachowała się zróżnicowana i bogata flora, a wśród niej bardzo wiele roślin zielarskich. W samym sercu tej pięknej czystej doliny zbieramy potrzebne nam surowce i przygotowujemy z nich nasze wyroby. O czystości ekologicznej regionu, w którym dokonujemy zbiorów, może świadczyć występowanie całego szeregu rzadkich roślin, często już niewystępujących w innych regionach Polski. Nieskażone przez człowieka powietrze i gleba pozwalają rosnąć sędziwym drzewom, pod którymi przykucnęły całe zastępy roślin zielarskich. W pobliżu naszego zakładu znajduje się jeden z największych zespołów starych dębów 57 sztuk w wieku 500 lat oraz jeden z najwyższych dębów w Polsce „Rudostaw”.”, która zawiera termin „ekologiczne”, sugerujący ekologiczne metody produkcji, podczas gdy produkt ten nie pochodził z produkcji ekologicznej, ani też nie był z nią związany, co było niezgodne z treścią art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. U. UE L 189 z 20.7.2007 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 834/2007”;*
- *„Według literatury zielarskiej właściwości ziół i owoców wchodzących w skład kompozycji odmładzają serce, poprawia funkcjonowanie mózgu oraz sprawność seksualną. Niezastąpiony środek o ogólnym działaniu dla osób w średnim i starszym wieku.”, która zawiera niedozwolone oświadczenia zdrowotne dotyczące kompozycji ziół i owoców, co było niezgodne z treścią art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz. U. UE L 404 z 30.12.2006 s. 9 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1924/2006”. Ponadto, w toku kontroli ustalono, że produkt ten nie spełniał wymagań jakości handlowej określonej w § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 lipca 2007 r. w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą (Dz. U. Nr 137, poz. 967 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą”, z uwagi na brak informacji o wartości odżywczej.*

Powyższe udokumentowano w protokole kontroli z dnia 19 maja 2014 r. (nr akt kontroli: ŻNG.8361.152/2014), w tym w załączniku nr 1 do tego protokołu, zawierającym wykaz ocenianych pod względem oznakowania produktów, wraz z opisem stwierdzonych nieprawidłowości, a także na wydrukach zdjęć przedstawiających sposób ich oznakowania.

W związku z powyższymi nieprawidłowościami, pismem z dnia 29 lipca 2014 r., Opolski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę, zwanego dalej również „stroną”, o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia, na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 5

lit. b ustawy z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 116, poz. 975), zwanej dalej „ustawą o rolnictwie ekologicznym”, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej ww. partii herbatki, oznakowanej jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a ponadto nieodpowiadającej w zakresie oznakowania wymaganiom określonym w przepisach: art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą, informując także o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania. Jednocześnie, w piśmie tym wezwał ją do przekazania informacji o wielkości obrotów za rok 2013.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i wyjaśniła w piśmie z dnia 29 lipca 2014 r., że dokonała zwrotu zakwestionowanego produktu, uznając na tej podstawie, iż nie został on wprowadzony do obrotu. Na potwierdzenie tego faktu, przekazała fakturę korygującą o dokonaniu zwrotu. Ponadto, w dniu 6 sierpnia 2014 r. wspólnik spółki przekazał informację w formie e-mail, że w świetle przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, spółka należy do grupy małych przedsiębiorców.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją z dnia 28 sierpnia 2014 r. nr 45/2014 (doręczoną stronie w dniu 29 sierpnia 2014 r.), Opolski WIIH wymierzył stronie, na podstawie art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym, karę pieniężną w wysokości 500 zł z tytułu wprowadzenia do obrotu jednej ww. partii herbatki, oznakowanej jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, a ponadto nieodpowiadającej w zakresie oznakowania wymaganiom określonym w przepisach: art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą.

Pismem z dnia 1 września 2014 r. (złożonym osobiście w dniu 3 września 2014 r.), strona złożyła do Prezesa Urzędu Ochrony konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”, odwołanie m.in. od ww. decyzji nr 45/2014, wnosząc o jej uchylenie. W odwołaniu strona podniosła, że jako sprzedawca detaliczny nie może ponosić odpowiedzialności za stwierdzone nieprawidłowości (w tym za ewentualne wprowadzanie konsumenta w błąd), gdyż nie miała wpływu na oznakowanie zakwestionowanego produktu (w tym na treść informacji zawartych na etykiecie), ani też na jego skład. Zaznaczyła, że to nie ona jako pierwsza wprowadziła do obrotu przedmiotową herbatkę, tylko producent, który sprzedał jej ten produkt za pośrednictwem hurtownika (tj. Przedsiębiorstwa Handlowego A-T S.A. Krotoszyn, ul. Zacisze 2, Hurtownia Farmaceutyczna Krotoszyn, ul. Radwicka 52). Jej zdaniem, odpowiedzialność z tego tytułu powinien ponieść producent i dystrybutor, a nie ona, skoro nie można jej przypisać za te działania winy umyślnej lub nieumyślnej. Strona uważa także, że nie może odpowiadać za naruszenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 834/2007, gdyż nie prowadzi ona produkcji ekologicznej. Dodała, że zakwestionowany produkt został zwrócony do dostawcy, a jego producent prawdopodobnie nie poniósł żadnych konsekwencji.

Pismem z dnia 29 września 2014 r., Prezes UOKiK poinformował stronę, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w niniejszej sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na podstawie art. 10 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

W myśl art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2000 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. U. UE L 31 z 1.2.2002 s. 1 z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem (WE) nr 178/2002”, podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności i pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Kary za naruszenie prawa żywnościowego, w świetle art. 17 ust. 2 tego rozporządzenia, powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszać.

Każdy, kto wprowadza do obrotu produkt, który został oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem art. 23-26 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, zgodnie z art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym, podlega karze pieniężnej w wysokości do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mógłby uzyskać za wprowadzone do obrotu produkty, nie niższej jednak niż 500 zł.

Kary pieniężne, o których mowa w art. 25, wymierza się przy uwzględnieniu: stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia, zakresu naruszenia, dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia i wielkości jego obrotów, stosownie do art. 26 ust. 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym, jednakże z ust. 5 tego artykułu wynika, że można odstąpić od wymierzenia tych kar, w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niskiego stopnia zawinienia, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia.

Zasady stosowania terminów związanych z produkcją ekologiczną zostały określone w art. 23 (zawartym w tytule IV „Znakowanie”) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Przepis ten stanowi w ust. 1, że do celów niniejszego rozporządzenia uznaje się, że produkt opatrzony jest terminem odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji, jeżeli przy znakowaniu, w materiałach reklamowych lub dokumentach handlowych taki produkt, jego składniki lub materiały paszowe opisywane są za pomocą terminów sugerujących nabywcy, że produkt ten, jego składniki lub materiały paszowe zostały uzyskane zgodnie z przepisami określonymi w tym rozporządzeniu. Zwłaszcza terminy wymienione w załączniku do tego rozporządzenia (w tym polski termin „ekologiczne” i inne wersje językowe, tj. *биологичен*, *ecológico*, *biológico*, *ekologické*, *biologické*, *řkologisk*, *ökologisch*, *biologisch*, *mahe*, *ökoogiline*,

βιολογικό, organic, biologique, ekološki, orgánach, biologico, biológisks, ekológisks, ekologiškás, biologesch, ökológiai, organiku, biologisch, biológico, ecologic, ekologické, biologické, ekološki, luonnonmukainen, ekologisk), ich pochodne lub wersje skrócone, jak np. „bio” i „eko”, używane samodzielnie lub łącznie, mogą być stosowane na terenie Wspólnoty i we wszystkich językach Wspólnoty w znakowaniu i reklamie produktu, który spełnia wymogi określone na mocy tego rozporządzenia lub zgodnie z tym rozporządzeniem. Przy znakowaniu i w reklamie żywych lub nieprzetworzonych produktów rolnych można stosować terminy odnoszące się do ekologicznej metody produkcji wyłącznie wtedy, gdy wszystkie składniki tego produktu również zostały wyprodukowane zgodnie z wymogami określonymi w tym rozporządzeniu. Z kolei, w ust. 2 stanowi on, że ww. terminy nie są stosowane na terenie Wspólnoty i w żadnym z języków Wspólnoty w znakowaniu, reklamie i dokumentach handlowych produktu, który nie spełnia wymogów określonych w tym rozporządzeniu, chyba że nie są używane w odniesieniu do produktów rolnych w żywności lub paszy lub wyraźnie w żaden sposób nie łączą się z produkcją ekologiczną. Ponadto, nie stosuje się żadnych terminów, w tym terminów stosowanych w znakach towarowych, ani praktyk używanych w znakowaniu lub reklamie mogących wprowadzić w błąd konsumenta lub użytkownika poprzez sugerowanie, że produkt lub jego składniki spełniają wymogi wymienione w tym rozporządzeniu. Pojęcie znakowania zostało doprecyzowane w art. 2 lit. k tego rozporządzenia jako wszelkie terminy, słowa, dane szczegółowe, znaki towarowe, nazwy firmowe, ilustracje lub symbole powiązane z wszelkimi opakowaniami i umieszczane na nich, a także na dokumentach, materiałach informacyjnych, etykietach, tabliczkach, pierścieniach lub opaskach towarzyszących produktowi lub odnoszących się do niego.

Zasady produkcji roślinnej zostały określone w art. 12 (zawartym w tytule III „Zasady produkcji”) rozporządzenia (WE) nr 834/2007. Przepis ten stanowi w ust. 2, że zbiór roślin dziko rosnących i ich części, rosnących w sposób naturalny na obszarach naturalnych, w lasach i na obszarach rolniczych, uznaje się za metodę produkcji ekologicznej, pod warunkiem, że: w okresie co najmniej trzech lat przed zbiorem obszary te nie zostały poddane działaniu produktów innych niż dopuszczone do stosowania w produkcji ekologicznej na mocy art. 16 (lit. a); zbiór nie wpływa na równowagę siedliska naturalnego ani na utrzymanie gatunków na obszarze zbioru (lit. b).

Rozporządzenie (WE) nr 834/2007 stosuje się do produktów pochodzenia rolnego, w tym pochodzących z akwakultury – wprowadzonych na rynek lub takich, które mają być wprowadzone na rynek – takich jak: żywe lub nieprzetworzone produkty rolne; przetworzone produkty rolne przeznaczone do spożycia; pasze; wegetatywny materiał rozmnożeniowy oraz nasiona do celów uprawy, stosownie do art. 1 ust. 2 tego rozporządzenia, co oznacza, że ma również zastosowanie do herbatek ziołowych.

W niniejszej sprawie, w wyniku kontroli przeprowadzonej w sklepie należącym do strony, przez inspektorów reprezentujących Opolskiego WIIH, stwierdzono, że wprowadzona

do obrotu jedna ww. partia herbatki nie spełniała w zakresie oznakowania wymagań określonych w przepisach:

- art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, z uwagi na podanie informacji o treści: *„Podlasie należy do najczystszych ekologicznie regionów. Pokryte jest w dużym stopniu lasami, nieużytkami i zbiornikami wodnymi. W rejonie tym zachowała się zróżnicowana i bogata flora, a wśród niej bardzo wiele roślin zielarskich. W samym sercu tej pięknej czystej doliny zbieramy potrzebne nam surowce i przygotowujemy z nich nasze wyroby. O czystości ekologicznej regionu, w którym dokonujemy zbiorów, może świadczyć występowanie całego szeregu rzadkich roślin, często już niewystępujących w innych regionach Polski. Nieskażone przez człowieka powietrze i gleba pozwalają rosnąć sędziwym drzewom, pod którymi przykucnęły całe zastępy roślin zielarskich. W pobliżu naszego zakładu znajduje się jeden z największych zespołów starych dębów 57 sztuk w wieku 500 lat oraz jeden z najwyższych dębów w Polsce „Rudosław”.*”, która zawiera termin „ekologiczne”, odnoszący się do produktów rolnictwa ekologicznego, podczas gdy produkt ten nie pochodził z produkcji ekologicznej, ani też nie był z nią związany;
- art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006, z uwagi na podanie informacji o treści: *„Według literatury zielarskiej właściwości ziół i owoców wchodzących w skład kompozycji odmładzają serce, poprawia funkcjonowanie mózgu oraz sprawność seksualną. Niezastąpiony środek o ogólnym działaniu dla osób w średnim i starszym wieku.*”, która zawiera niedozwolone oświadczenia zdrowotne dotyczące kompozycji ziół i owoców, a także § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania żywności wartości odżywczą, z uwagi na niepodanie informacji o wartości odżywczej.

Biorąc powyższe pod uwagę, organ pierwszej instancji uznał, że wprowadzony do obrotu przedmiotowy produkt jest przetworzonym produktem rolnym przeznaczonym do spożycia, oznakowanym jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 – co nosiło znamiona czynu określonego w art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym i skutkowało wymierzeniem stronie kary pieniężnej w wysokości 500 zł, czyli kary w wysokości minimalnej. Ponadto, wziął pod uwagę, że produkt ten nie odpowiadał w zakresie oznakowania wymaganiom określonym w przepisach: art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania żywności wartości odżywczą.

Jak wynika z art. 25 ust. 3 pkt 1 lit. c ustawy o rolnictwie ekologicznym, kara pieniężna, o której mowa w ust. 1 pkt 4 lub 5, jest wymierzana przez właściwego ze względu na miejsce przeprowadzania czynności kontrolnych w zakresie wprowadzania do obrotu detalicznego produktów wymienionych w art. 1 ust. 2 lit. a lub b rozporządzenia (WE) nr 834/2007, wojewódzkiego inspektora inspekcji handlowej w drodze decyzji.

Tym samym, w drodze decyzji z dnia 28 sierpnia 2014 r. nr 45/2014, Opolski WIIH wymierzył powyższą karę pieniężną „MALWA Dzik Lucyna Sklep Zielarsko-Medyczny”

Sp. j. z siedzibą w Opolu, tj. przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu nieprawidłowo oznakowany przedmiotowy produkt.

Rozpatrując odwołanie od ww. decyzji, wniesione w terminie przez stronę, należy wskazać, że strona nie wniosła zastrzeżeń do ustaleń poczynionych przez organ pierwszej instancji w toku kontroli, natomiast wraziła pogląd, że jako sprzedawca detaliczny nie może ponosić odpowiedzialności za stwierdzone w zakresie oznakowania nieprawidłowości (w tym za ewentualne wprowadzanie konsumenta w błąd), gdyż nie miała wpływu na oznakowanie zakwestionowanego produktu (w tym na treść informacji zawartych na etykiecie), ani też na jego skład. Zaznaczyła, że to nie ona jako pierwsza wprowadziła do obrotu przedmiotową herbatkę, tylko producent, który sprzedał jej ten produkt za pośrednictwem hurtownika. Jej zdaniem, odpowiedzialność z tego tytułu powinien ponieść producent i dystrybutor, a nie ona, skoro nie można jej przypisać za te działania winy umyślnej lub nieumyślnej. Strona uważa także, że nie może odpowiadać za naruszenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 834/2007, gdyż nie prowadzi ona produkcji ekologicznej. Dodała, że zakwestionowany produkt został zwrócony do dostawcy, a jego producent prawdopodobnie nie poniósł żadnych konsekwencji.

Analizując akta sprawy, w tym treść informacji zawartych na etykiecie przedmiotowej herbatki, tj.: *„Podlasie należy do najczystszych ekologicznie regionów. Pokryte jest w dużym stopniu lasami, nieużytkami i zbiornikami wodnymi. W rejonie tym zachowała się zróżnicowana i bogata flora, a wśród niej bardzo wiele roślin zielarskich. W samym sercu tej pięknej czystej doliny zbieramy potrzebne nam surowce i przygotowujemy z nich nasze wyroby. O czystości ekologicznej regionu, w którym dokonujemy zbiorów, może świadczyć występowanie całego szeregu rzadkich roślin, często już niewystępujących w innych regionach Polski. Nieskażone przez człowieka powietrze i gleba pozwalają rosnąć sędziwym drzewom, pod którymi przykucnęły całe zastępy roślin zielarskich. W pobliżu naszego zakładu znajduje się jeden z największych zespołów starych dębów 57 sztuk w wieku 500 lat oraz jeden z najwyższych dębów w Polsce „Rudosław”.*”, które stanowiły podstawę do jej zakwestionowania w zakresie wymagań określonych w art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, z uwagi na użycie terminu „ekologiczne”, Prezes UOKiK podziela stanowisko organu pierwszej instancji, iż powyższa informacja sugeruje ekologiczne metody produkcji, tym bardziej, że termin „ekologiczne” występuje dwukrotnie przy opisie czystości regionów, z którego pochodziły surowce użyte do produkcji tej herbatki. Warto podkreślić, że z treści art. 12 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007 wynika, że za metodę produkcji ekologicznej uznaje się także zbiór roślin dziko rosnących i ich części, rosnących w sposób naturalny na obszarach naturalnych, w lasach i na obszarach rolniczych.

Tym samym, zarzut wprowadzenia do obrotu przedmiotowej herbatki oznakowanej jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem treści art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, należy uznać za zasadny.

Odnosząc się do wątpliwości strony dotyczących kwestii odpowiedzialności za jakość handlową żywności, w tym za jej oznakowanie, należy wskazać, że w świetle art. 17 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Wynika z tego, że obowiązek zapewnienia zgodności środków spożywczych z przepisami prawa żywnościowego spoczywa na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, a więc zarówno na producencie, dystrybutorze, jak i na sprzedawcy detalicznym. Należy podkreślić, że przepis art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym, stanowiący podstawę prawną do wydania zaskarżonej decyzji, wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostało ustalone, iż wprowadził do obrotu produkt, który został oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem m.in. treści art. 23 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, podlega karze pieniężnej określonej w tym przepisie. Pojęcie wprowadzania do obrotu – w odniesieniu do produktów – zostało wyjaśnione w art. 2 pkt 8 lit. a tej ustawy jako wprowadzanie na rynek w rozumieniu art. 3 ust. 8 rozporządzenia (WE) nr 178/2002, czyli posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania. Pojęcie to dotyczy zatem każdego etapu obrotu i nie jest zawężone jedynie do pierwszego wprowadzenia na rynek. W niniejszej sprawie, strona – co nie jest przez nią kwestionowane – wymieniony w decyzji organu pierwszej instancji produkt posiadała w celu sprzedaży, a więc wprowadziła do obrotu, co skutkowało wymierzeniem jej kary, stosownie do nakazu wynikającego z art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym.

Nie można zgodzić się także z poglądem strony, że producent nie ponosi żadnych konsekwencji za wprowadzenie do obrotu produktów nieodpowiadających jakości handlowej. Należy wskazać, że w każdym przypadku stwierdzenia w obrocie detalicznym przez organy Inspekcji Handlowej produktów niespełniających w zakresie oznakowania wymagań jakości handlowej określonej w przepisach o jakości handlowej, czy też o rolnictwie ekologicznym informowany jest właściwy terenowo ze względu na miejsce produkcji wojewódzki inspektor jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, który w świetle przepisów ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2014 r. poz. 669 z późn. zm.) jest właściwy do przeprowadzenia kontroli u producenta, a w przypadku stwierdzenia naruszenia postanowień art. 23 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, właściwy do nałożenia kary pieniężnej z art. 25 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rolnictwie ekologicznym.

W niniejszej sprawie, stronie wymierzono karę pieniężną w wysokości 500 zł, przy czym Opolski WIIH nie mógł wymierzyć kary w innej wysokości, gdyż dolna jej granica w wysokości 500 zł została określona ustawowo, a górna wyrażona jako do 200% korzyści majątkowej uzyskanej lub którą mogłaby uzyskać za wprowadzoną do obrotu przedmiotową herbatkę w ilości 4 opakowań jednostkowych o łącznej wartości 22,40 zł, była niższa od tej kwoty i wynosiła 44,80 zł (tj. 2 x 22,40 zł). Za korzyść majątkową uznaje się wartość

sprzedaży zakwestionowanego produktu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r. sygn. akt II GSK 684/11). Jak wynika z treści art. 26 ust. 5 tej ustawy, organ pierwszej instancji mógł – ale nie musiał – odstąpić od wymierzenia powyższej kary w przypadku niskiego stopnia szkodliwości czynu, niskiego stopnia zawinienia, niewielkiego zakresu naruszenia lub braku stwierdzenia istotnych uchybień w dotychczasowej działalności podmiotu dokonującego naruszenia.

Analizując przesłanki, jakimi kierował się organ pierwszej instancji przy wymierzaniu powyższej kary, opisanymi w uzasadnieniu do zaskarżonej decyzji, Prezes UOKiK doszedł do wniosku, że stopień szkodliwości czynu jako wysoki nie znajduje uzasadnienia. Co prawda, strona dopuściła się czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu przedmiotowej herbatki, oznakowanej jako produkt rolnictwa ekologicznego z naruszeniem postanowień art. 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia (WE) nr 834/2007, tym niemniej, należy zauważyć, że strona zakupiła ten produkt w ilości 5 sztuk (według faktury VAT nr 1500/FV/2014 z 19 lutego 2014 r.), który w dniu kontroli był oferowany do sprzedaży w ilości 4 sztuki, a więc w okresie od 19 lutego (data dokonania zakupu) do 13 maja 2014 r. (data rozpoczęcia kontroli), strona dokonała sprzedaży 1 sztuki tego produktu z zakupionych 5 sztuk. Korzyść majątkowa zatem, jaką strona uzyskała lub którą mogłaby uzyskać przez wprowadzenie do obrotu tych 5 sztuk jest niewielka i w ocenie Prezesa UOKiK niewspółmiernie niska do wysokości nałożonej kary, pomimo iż karę tę Opolski WIIH wymierzył w minimalnej wysokości. Tym samym, w tym konkretnym przypadku stopień szkodliwości czynu należy ocenić jako niski.

W związku z powyższym, mając na względzie treść art. 26 ust. 5 ustawy o rolnictwie ekologicznym, w kontekście dokonanej przez Prezesa UOKiK odmiennej oceny stopnia szkodliwości czynu, należy uznać, że odstąpienie od wymierzenia stronie powyższej kary jest zasadne. Tym samym, postępowanie w przedmiotowej sprawie staje się bezprzedmiotowe, co daje podstawy do uchylenia zaskarżonej decyzji w całości oraz umorzenia postępowania pierwszej instancji w całości. Należy przy tym zaznaczyć, że pozostałe ustalenia kontroli, wskazujące na naruszenie w zakresie oznakowania wymagań jakości handlowej określonej w przepisach: art. 10 rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 oraz § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia w sprawie znakowania żywności wartością odżywczą, nie są istotą niniejszej sprawy i nie mają wpływu na jej rozstrzygnięcie.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa, organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.), od niniejszej decyzji przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą wnosi się w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Z up. PREZESA
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
WICEPREZES
Dorota Karczewska

Otrzymują:

1. „MALWA Dzik Lucyna Sklep Zielarsko-Medyczny” Sp. j.
ul. Muzealna 1
45-022 Opole
2. Opolski Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Opolu
3. a/a